

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

20 M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie **M 480**—, z odnośzeniem do domu **M 520**—, Zamiejscowa **M 540**—, Zagranicą **640**—.

Ogłoszenia. Wiersz nonparelowy w zwykłych ogłoszeniach Mk 30. — Układ tabelaryczny Mk 40. — Drobne od wyrazu Mk 10. — Matrymonialne i korespondencya pryw. Mk 15. Nadesłane Mk 75. — Nekrologi Mk 40. — Komunikaty po kronice Mk 90. — Głosy publ. i dział ekonom. Mk 90. — Na 1 stronie lub przed tekstem Mk 120. — Ogłoszenia zagran. 50%, droższe. Załączniki przyjmuje się wedle umowy. Wszelkie komunikaty należy nadsyłać **wprost** do Admin. „Gonia Krakowskiego”. Komun. prz. stałych Redakcyi uwzględniać się **nie będzie**.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Redaktor naczelny: **Stanisław Zachariasiewicz.**

Nr. 73.

Kraków, wtorek 14. marca 1922 r.

Rok V.

Niezwykła śmierć w nurtach Dunaju.

(Obrażnienie wewnątrz numeru na str. 3).

nieznych p. Tadeusz Jarocki. Na dworcu w Warszawie powitał przybyłych p. minister Skirmunt w towarzystwie pp.: hr. Przeździeckiego, Augusta Zaleskiego, Kossakowskiego, Szumlakowskiego, Józefa Balińskiego i Stanisława Zaleskiego. Na dworcu byli obecni również przedstawiciele wojskowości.

W Belwederze.

Warszawa, (PAT.) O godzinie 4-tej popołudniu odbyło się w Belwederze uroczyste wręczenie Panu Naczelnikowi Państwa i Naczelnemu Wodzowi orderu lotewskiego Latschplessis I. klasy (gwiazda ze wstęgą) przez szefa sztabu generalnego Penikisa. Do Naczelnika państwa wygłosił przemówienie lotewski prezydent ministrów i minister spraw zagranicznych Mejerowicz poczem generał Penikis złożył Naczelnikowi Państwa odznakę orderu. Na uroczystości byli również obecni poseł lotewski Nuksa, pułkownik lotewski Bartmann, attache wojskowy lotewski oraz przedstawiciele rządu polskiego: minister spraw zagranicznych Skirmunt, szef sztabu generalnego Sikorski, dyrektor departamentu dyplomatycznego Zaleski, dyrektor protokołu hr. Przeździecki, naczelnik wydziału wschodniego p. Kossakowski, zastępca jego p. Szumlakowski wreszcie poseł polski w Rydze dr. Jodko. Po uroczystości wręczenia orderu pan Naczelnik państwa odbył dłuższą rozmowę z lotewskim prezydentem ministrów Mejerowiczem.

Warszawa, (PAT.) W południe posłowie polscy w Helsingforsie, Rydze i Rewlu wydali w Hotelu Europejskim śniadanie na cześć przybyłych do Warszawy ministrów państw bałtyckich.

Wiele zebrano daniny w Warszawie

Warszawa, (Tel. wł.) Wpływ daniny w Warszawie do dnia 10 bm. przedstawia się następująco: w gotówce 1 miliard 88 milionów marek, w obligacjach 772 milionów, w biletach skarbowych 2 miliony, ogółem 1 miliard 868 milionów.

Nowy ruch włościański przeciw sowietom:

Moskwa (PAT.) Według ostatnich wiadomości, w gubernii tambowskiej rozpoczął się poważny ruch antysowiecki. Główną rolę w tym ruchu odgrywają oddziały atamana Antonowa, który wydał odezwę do mas włościańskich, wzywającą do powstania przeciw komunistom. Odbywają się krwawe starcia z oddziałami sowieckimi. Głównym celem Antonowa jest zajmowanie stacji kolejowych.

Sowiety koncentrują wojska przeciw Rumunii.

Pretekst stanowi pogłoska o Petlurze.

Bukareszt, (PAT. Havas.) Rozmaite telegramy pochodzące ze źródeł sowieckich donoszą, że Rumunia pozwoliła generałowi Petlurze na organizowanie armii na terytorium rumuńskim, przyczem Rumunia miałaby udzielić poparcia Petlurze.

Ze strony miarodajnej oświadczają, że twierdzenie takie jest zupełnie fałszywe i ma tylko służyć za pretekst do skoncentrowania

armii czerwonej.

Bukareszt, (PAT.) Agencja Rador upoważniona jest do zaprzeczenia wiadomości pochodzącej ze źródeł sowieckich jakoby Rumunia pozwoliła Petlurze na organizowanie armii na terytorium rumuńskim i udzieliła mu na to subsydyów. Wiadomość ta może być tylko pretekstem do zarządzenia przez sowiety mobilizacji przed konferencją genueńską.

Zjazd ministrów państw bałtyckich w Warszawie.

Warszawa, (PAT.) Wczoraj o godzinie 10 rano przybyli na konferencję ministrów spraw zagranicznych państw bałtyckich jako delegaci Rzeczypospolitej lotewskiej pp.: prezydent ministrów i minister spraw zagranicznych Mejerowicz, minister skarbu Kalnisch, szef sztabu generalnego generał Penikis, pułkownik Bartmann, szef gabinetu ministerstwa spraw zagranicznych Łazinsch, szef wydziału wschodniego Balodis, a jako przedstawiciele Rzeczypospolitej estońskiej: minister spraw zagranicznych Piip były prezydent ministrów i były prezydent parlamentu estońskiego Strandmann oraz szef wydziału ministerstwa spraw zagranicznych p. Lanmann. Pan minister Piip przybył z małżonką

Na spotkanie gości wyjechał nad granicę do Turmont z ramienia ministerstwa spraw zagra

Weryfikacya urzędników państwowych.

(—) W związku z uchwaloną niedawno ustawą o pragmatyce służbowej dla urzędników państwowych, Prezydium Rady Ministrów zarządziło przeprowadzenie generalnej weryfikacyi wszystkich urzędników państwowych.

W tym celu naczelnicy wszystkich urzędów otrzymali polecenie, aby zażądali od swych urzędników i urzędniczek złożenia wszystkich

dokumentów i dowodów dotyczących osobistych danych o kwalifikacyach, cenzusie, latach służby, awansach i t. p. Prócz oryginałów uwzględniane będą poświadczony odpisy. Powyższe dane mają być po skolekcyonowaniu ich przez naczelników, kierowane do władz naczelnych, potem zaś złożone w Prezydium Rady ministrów.

WPISY NA KURSA BUCHALTERYJNO-HANDLOWE
w Szkole „HERMES” Jana Pilcha
w Krakowie, ul. Floryańska 39, II. p.
Przyjmuje się codziennie do 15 marca br.

Ciekawy pomysł L. George'a w sprawie zniesienia granic celnych.

Wiedeń. (PAT.) „Neue Freie Presse” donosi z Paryża: „Chicago Tribune” dowiaduje się rzekomo z kół zbliżonych do L. George'a, że zajmuje się on pomysłem zniesienia granic celnych między państwami środkowo-europejskimi. Ma on być zwolennikiem utworzenia związku celnego między Austrią, Czechosłowacją, Jugosławią, Węgrami i Polską i między państwami

balkańskimi. Jest on przekonany, że gospodarczy rozwój Europy będzie tak długo niemożliwy jak długo nie będzie przywrócona swoboda handlu. „Neue Freie Presse” zaopatrzyła tę wiadomość następującym komentarzem: Powyższa wiadomość jest nieprawdopodobna. Unia celna bez wspólnej waluty jest niemożliwa.

Co otrzymała Polska w Gdańsku.

Podział byłego mienia niemieckiego.

Gdańsk. (PAT.) Komisja dla podziału byłego niemieckiego mienia państwowego w Gdańsku, złożona z pp. Lefevre (Francja), Carra (Anglia) i Bertansj (Włochy) wręczyła dnia 11 bm. popołudniu panu komisarzowi generalnemu Rzeczypospolitej polskiej w Gdańsku jako delegatowi ze strony polskiej następującą decyzję:

1) Komisja zatwierdza powzięte już uprzednio decyzje co do przyznania kolei na własność Polsce, a linii w samym mieście Gdańsku i pocie na własność miasta z wyjątkiem warsztatów kolejowych, co do których rozstrzygnięcie w kierunku przyznania własności powzięte zostanie później.

2) Komisja zatwierdza przyznanie na własność Polsce gmachu dyrekcji kolei w Gdańsku.

3) Komisja zatwierdza przyznanie wszelkich obiektów portowych wysokiej Radzie Portowej z wyjątkiem: a) przyznania na rzecz Polski obozów reemigrantów, b) przyznania na rzecz miasta wybrzeża na Westerplatte z wyjątkiem wybrzeża, należącego do Polski, oraz jednego hektara terenu na rzecz Polski dla urządzenia tam stacji radiotelegraficznej, c) przyznania na rzecz Gdańska części terenu w Brzeźnie oraz portu w Wisłoujściu, d) przyznania na rzecz władz polskich obiektów, należących do administracji Wisły z warunkiem, że decyzja w tej sprawie zależy od tego, w jaki sposób będzie ostatecznie rozstrzygnięta sprawa administracji Wisły na terenie wolnego miasta.

4) Komisja przyznała na własność wolnego miasta Gdańska wszelkie domy i lasy państwo wojskowe oraz pałac i park w Oliwie, jak również plac ćwiczeń wojskowych i teren portowy, z wyjątkiem pasa, szerokości 50 metrów na placu ćwiczeń wojskowych, przyległego do toru kolejowego, który został przyznany Polsce.

5) Komisja przyznała na cele umieszczenia zarządu administracji cłowej: a) Polsce dwa gmachy korpusnego urzędu odzieżowego, b) wolnemu miastu Gdańskowi resztę gmachów tego urzędu.

6) Komisja przyznała wolnemu miastu gmach szkoły wojskowej pod warunkiem, że wolne miasto odda w zamian Polsce dwa gmachy przy ulicy Neujahrstrasse. Pozostałe budynki szkoły wojskowej mają być oddane tymczasowej dyrekcji celnej.

7) Komisja przyznała Polsce większość koszar artyleryjskich w nowym porcie, oraz południowe skrzydło dawniejszego lazaretu wojskowego, dalej trzy budynki urzędu prowiantowego i należące doń podwórza, należące dawniej do magazynu szkolnego. Resztę koszar komisja przyznała wolnemu miastu z warunkiem, że Gdańsk obowiązuje się do przydzielenia urzędnikom polskim, mieszkającym w Gdańsku, potrzebnych mieszkań.

8) Komisja przyznała wolnemu miastu gmach poczty i szkoły nawigacyjnej z zastrzeżeniem, że przy przyjmowaniu uczniów do tej szkoły wolne miasto uchwali przyznanie prawa pierwszeństwa słuchaczom z Polski na równi ze słuchaczami, pochodzącymi z wolnego miasta; dalej przyznała również komisja wolnemu miastu hangary lotnicze w Wrzeszczu z warunkiem odstąpienia przez wolne Miasto Polsce takiego terenu, który będzie potrzebny na wybudowanie własnej stacji lotniczej, oraz z warunkiem przyznania

Polsce prawa używania całego terenu lotniczego.

9) Komisja przyznała na własność Polsce tanki i wszystkie urządzenia naftowe.

10) Komisja przyznała wyspę Holm Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem terenów pod stocznię portową oraz z warunkiem, że Rzeczpospolita Polska wykona decyzję wysokiego komisarza w sprawie oddania Polsce miejscowych składów amunicyjnych.

Rada ambasadorów zaakceptowała żądania Polski, według którego udziały rządu niemieckiego w Bauernbanku są nieważne i że udziały te należą do komisji podziałowej. Decyzja co do podziału tych udziałów zapadnie później.

Zbrodnia jak na filmie kinematografu.

Zamordował sąsiada, a przez pomyłkę udusił i spalił swego syna.

(d) Do sądu w Sanoku sprowadzono męża z żoną ze wsi Uherce. On oskarżony o zamordowanie sąsiada i własnego syna, ona o współudział w drugiej zbrodni. Cała historia jakby wyjęta z najbardziej sensacyjnego dramatu filmowego.

Oskarżony wieśniak zauważył, że znajomy jego z sąsiedniej wsi sprzedał na targu w mieście parę wołów za sto tysięcy marek. Otrzymane pieniądze dał on w przechowanie swemu 14-letniemu synowi i wybrał się z nim w powrotną drogę do domu. W przydrożnym lesie oskarżony urządził na nich zasadzkę i kilkoma ciętami siekiery pozbawił życia byłego właściciela sprzedanych wołów. Widząc to chłopak, uciekł przerażony do wsi i dziwnym trafem wpadł do chaty mordercy, gdzie opowiedział jego żonie o całym zajściu, prosząc o nocleg.

Późno w noc wrócił morderca i opowiada żonie o swym czynie, dodając, że szkoda było „paskudzić się” krwią, gdyż syn zamordowanego uciekł z pieniędzmi. Wówczas uradziła ta para małżeńska, by chłopaka udusić, a zwłoki spalić

w piecu chlebowym.

Chłopak, który jeszcze z poprzedniego przerażenia nie mógł zasnąć, słyszał wszystko cichutko zeszł się pod tepezan i poczołgał się po ciemku w stronę drzwi. Wówczas morderca podług wskazówek żony, zbliżył się do tapczanu i udusił przez pomyłkę własnego syna, który leżał z tym chłopcem i skręcone zwłoki wtłoczył do pieca, zarzucił go z żoną drzewem i podpalił.

Tymczasem cudem osadony chłopak wybiegł z chaty bez ubrania oraz pieniędzy i począł uemykać do swej wsi przez pole. Po drodze natknął się na patrolującego policjanta, lecz nie zważając na jego wezwanie, począł dalej uciekać. Wówczas policjant strzelił w stronę uciekającego, nie zrobiwszy mu na szczęście nic złego.

Dopiero na odgłos strzału chłopak zatrzymał się i opowiedział policjantowi o obu morderstwach, poczem tejże samej nocy policjant aresztował zbrodnicze małżeństwo, które sążone teraz będzie przez sąd w Sanoku.

Wisielec w restauracji na Kazimierzu

Wypadek, jakich mało!

(d) W jednej z restauracji na Kazimierzu obok ulicy Dietlowskiej wczoraj wieczorem zabawiali się większe towarzystwo, w którym były też kobiety. Przy piwie czas szybko i wesoło mijał. Gdy gawędzono o tem i o owem, czeładnik krawiecki pan Stanisław M. rozpoczął mowę na temat samobójstwa, przyczem wyraził się, że jeszcze w życiu nie widział wisielca i nie może sobie przedstawić, jak to samemu można się powiesić.

Pan Andrzej B., czeładnik plekarski, pragnąc uzmysłowić swemu towarzyszoowi, panu Stanisławowi, jak się ktoś tam powiesił, zdjął z siebie pasek rzemieenny i jeden jego koniec zaczepił o szaragi, drugi zaś koniec, uformowawszy go w stryczek, na szyję sobie zarzucił i zsunął

się.

Całe towarzystwo sunęło się do rozpuku, a pan Stanisław z zajęciem przypatrywał się, jak pan Andrzej udawał znakomicie powieszzonego. Trzepał rękami, bił nogami, nawet posniał, pozieleniał i zmienił się na twarzy, jak wisielec prawdziwy.

Na to wszedł do pokooju tego restaurator i gdy narobił krzyku, wtedy dopiero ujrzało całe towarzystwo, że naśladowca do tego stopnia przejął się swą rolą, że w zapale powiesił się na prawdę i dusi się.

Poskoczono mu na ratunek i pas przecięto. Z srodze bolącą szyją, nie mogąc ani słowa przemówić, poszedł pan Andrzej do swego domu przy ulicy Starowisłnej, ścigany żartami i śmiechem swoich towarzyszy od „bombki” piwa.

„Landru” w Warszawie.

Onegdaj wieczorem funkcjonariusze policyjnego wiatu blońskiego przywieźli do Warszawy do prokuratora Szezepana Paśnika, mordercę kobiec. — Paśnik skuty był łańcuchami i na łańcuchu był trzymany przez całą drogę. Razem z nim przywieziono jego żonę, która była jego narzędziem nieświadomym we wszystkich niemal dowodzonych mu morderstwach. Osadzony został w więzieniu śledczym przy ul. Dzielnej 24. Paśnik został oddany pod sąd doraźny.

Nie kładź palca między drzwi!

Kiedy się żona z mężem kłóci
I z małżeńskiej wiary drwi,
Niechaj cię to nic nie smuci...
Nie kładź palca między drzwi!

Żony z mężem pojednanie
Wnet nastąpi, wierzaj mi,
Tobie w zamian się dostanie...
Nie kładź palca między drzwi!

Kiedy swój pogryzie swego
I porani go do krwi,
Ty nie wtrącaj się do tego...
Nie kładź palca między drzwi!

Zamiast zawrzeć miłą zgodę
I dziękować szczerze ci,
Skrota kurte, zmywia brode...
Nie kładź palca między drzwi!

Koniec końcem miej zasadę
Wśród niedługich życia dni —
Chować w kieszeń dobra rałę,
Nie kładź palca między drzwi!

Oko.

Od niedzieli 2 do piątku 17 marca 1922 r.
Wielkie arcydzieło filmowe z życia dworu rosyjskiego

KATARZYNA WIELKA

Pełne wstrząsających przygód życie cesarzowej Rosji

KRAKÓW — ULICA SW. GERTRUDY L. 5 — KRAKÓW

Niezwykła śmierć w nurtach Dunaju.

(Do ilustracji tytułowej.)

(d) Przed trzema dniami w Budapeszcie rozegrała się tragiczna scena. Oto z mostu, który łączy Budę z Peszem, w nurty Dunaju rzuciła się nieszczęśliwa para kochanków. Ona szwaczka Marta Julicz, on prokurator bankowy, Andreas Nyary. Ona biedna, on bogaty, syn właściciela obszernych winnic. Toteż rodzice jego nie

chcieli się zgodzić, aby zawarł ślub z Martą, co właśnie stało się powodem śmierci dwójga silnie kochających się osób. Z rozpaczy postanowili oboje razem umrzeć. Andreas więc przywiązał Martę sznurkiem do siebie i tak oboje skoczyli z mostu.

(d) **WALNE ZGROMADZENIE „CRACOVII”.** Wczoraj odbyło się walne zgromadzenie „Cracovii” przy licznych udziałach członków. Po omówieniu różnych spraw nastąpił wybór, które daly następujący wynik: prezesem wybrany został dr Cetnarowski zastępcami preza A. Dembiński i dr Hładaj, sekretarzem dr Izdebski a skarbnikiem Nawratil. Jako członkowie wydziału wybrani zostali: prof. Babulski, dr Groiecki, dr Lustgarten, inż. Marko, inż. Oleś Paszkowski, dr Palkowski i Senison.

(d) **WYNIK W CZORAJSZYCH MATCHÓW W KRAKOWIE.** Cracovia—Jutrzenka 8—0. Członkowie Jutrzenki, atakowani przez Cracovię, prowadzili obronę. — Makkabi—Wista 1:0. Perlmutter strzelił gola w 89 minucie. Makkabia w defektywie.

Krakowska szajka włamywaczy i blatniczka.

Śledztwo wywiadowców. — Trójka. — Aresztowanie restauratorki. — Nieznany kupiec. — Gdzie jest zefir?

(d) Przed kilku dniami do magazynu przy ul. Długiej 1. 18, będącego własnością Natana Leiblera, właściciela sklepu przy ulicy Grodzkiej 1. 18, dostali się w nocy włamywacze. Do wnętrza weszli oni po zdjęciu z zawiasów drzwi wędzarnych, poczem zabrali pięć zwojów zefiru, wartości dwóch milionów marek.

Sprawą tą zajęli się wywiadowcy policyjni Dmytryszyn i Nycz, którzy wytropili sprawców i ich aresztowali. Są to Władysław Kmiecik, liczący lat 21, Stanisław Pietrończyk, mający lat 32 i 37-letni Piotr Florek. W toku dochodzeń przyznali się oni do tej kradzieży i zeznali, że skradziony zefir za pół miliona marek sprzedali Barcie Huppert, właścicielce restauracji przy ul.

Zwierzyńskiekiej.

Wobec tego obaj powyż wymienieni wywiadowcy przyaresztowali Huppertową. Początkowo wypierała się ona, jakoby o czemś w tej sprawie wiedziała, później natomiast przyznała się do kupna zefiru, lecz tegoż już nie ma, gdyż za tę samą kwotę rzekomo sprzedała jakiemuś nieznanemu jej z nazwiska kupcowi, Huppertową wraz ze złodziejami osadzono w areszcie, a obecnie policja poszukuje za wspomnianym przez nią kupcem celem odzyskania zefiru. Charakterystycznym jest, że przy aresztowanych złodziejach nie znaleziono żadnej gotówki. W ciągu trzech dni przatrwonili oni wszystkie pieniądze.

koncertu została wykupiona. Pozostałe sa do nabycia w księgarni Krzyżanowskiego (Lwówek, Lwów, ul. A. — B.).

Z OPERY. Dziś w poniedziałek 13 b. m. nowa operetka „Amor w śniegu”, która jak było do przewidzenia, spotkała się z zachwytem ogólnym. Zauważa się to faktem, iż premiera i drugie przedstawienie wysprzedane do ostatniego miejsca. Znał komita gra całego zespołu teatralnego prześliczna muzyka, niezwykle efektowne baletowe ewolucje, interesujące libretto — wszystko każe przewidywać, że nowość stanie się pierwszorzędną atrakcją teatralnego sezonu.

TRZEPANIE NA BALKONACH. Komendant policji w Krakowie polecił kierownikom komisariatów przypomnieć podwładnym organom aby w związku ze zbliżającą się wiosną pilnie przestrzegali zarządzenia w sprawie niedopuszczania do trzepania dywanów, odzieży i t. p. na balkonach. Również uprzątnię balkonów winno się odbywać w taki sposób, aby znajdujące się na balkonach śmieci nie spadały na głowę przechodniom.

(d) **WŁAMANIE.** Wczoraj przedpołudniem nieszywan sprawca włamał się do mieszkania Maryi Szwabowej przy placu Matejki 5. Zabral on z niego pościel, garderobe i bieliznę wartości kilkaset tysięcy marek. Policja bezwzględnie zarządziła śledztwo celem wykrycia włamywacza.

(d) **MLEKO I SIANO.** Waleryan Mleko z Woły Batorskiej został wczoraj aresztowany za kradzież siana, wartości 24 tysięcy marek. Kradzieży tej dopuścił się na szkodę swego pracodawcy Daniela Rejnera, właściciela realności przy ul. Kobierzyńskiej 1. 69. Policja w czasie rewizji w stodole Mleki znalazła ośm porcji siana, co do posiadania których nieśmiało się tłumaczył, a wreszcie oświadczył, że właściwie nie wie, skąd się ono wzięło w jego stodole.

Dlaczego w Krakowie podrożała nafta.

Z Krakowskiej Kongregacji kupieckiej donoszą nam: W ostatnim czasie podskoczyły ceny nafty w handlu detalicznym o 10 mk.

Przyczyną tego zjawiska jest monopol w obrocie naftą. Przeszedł on z rąk rządu na „Krajonaftę”, związek producentów naftowych, działających w porozumieniu z firmą Braci Nobel. Wykuczyszy swobodną konkurencję, dyktuje „Krajonafta” dowolnie ceny, co wpływa ujemnie na konsumpcję nafty zarówno domową, jak w drobnym przemyśle, tembardziej, że sposób cząstkowej sprzedaży wydatnie podraża ten ważny środek świetlny i opałowy. Detaliści bowiem — którym uprzywilejowany związek nie oblicza ubytku (manko) — w czasie transportu zmuszeni są sprzeda-

wać naftę na miarę, by przez wytworzenie piany powetować sobie straty.

Krakowska Kongregacja kupiecka zwróciła się do odnośnych władz, domagając się wolności w nabywaniu nafty od poszczególnych rafinerji i nakazu jej sprzedaży na wagę, gdyż to dopiero uchroni konsumenta od wżysku.

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH ANTONI KAMINSKI wjechał na kilka dni do Łodzi dla zorientowania się w sprawach wojewódzkich i dla wzięcia udziału w obradach zjazdu starostów województwa łódzkiego. Na czas nieobecności swą funkcję powierzył p. wiceministr. Dunikowskiemu.

JEDYNY KONCERT PEPITO ARRIOLA tego kompozytora i pianisty hiszpańskiego, wywołał w muzycznych kołach naszego miasta ze względu na swój niezwykle program i osobę słynnego wykonawcy wyjątkowe zainteresowanie. Znaczną część biletów jeszcze przed aresztowaniem

Dnia 16 marca b. r. ukaze się nakładem „Spółki Akcyjnej Wydawniczej” pod naczelną redakcją

prof. Rudolfa Wacka

pierwszy numer **tygodnika ilustrowanego** p. t.

„SPORT”

Treścią jego będą nie tylko fachowe, wszystkie bez wyjątku rodzaje sportu, obejmujące artykuły znanych działaczy polskich na polu wychowania fizycznego naszej młodzieży, nie tylko recenzje i sprawozdania z zawodów futbolowych, lekkoatletycznych, wioślarskich, pływackich, zimowych itp. lecz również stały dział literacki, obejmujący powieść sportową, nowelę myśliwską czy też utwory okolicznościowe.

Wiele miejsca poświęcimy *sportowi w armji*, jak również *sportowi zagranicznemu*.

Pozyskaliśmy do współpracy najlepsze nazwiska, najlepsze siły, najplodniejsze pióra literackie.

Nie wymieniamy ich zwyczajem szablonu; ci którzy otrzymają pierwsze numera „Sportu” sami najlepiej potrafią osądzić wartość naszego pisma.

Nie ograniczamy się jednak do własnych sił

zwracamy się z gorącą prośbą do wszystkich sfer sportowych, do wszystkich klubów, do wszystkich zwolenników i miłośników sportu,

by raczyli zasilać nasz tygodnik swymi artykułami, by nadsyłali nam recenzje i fotografie, by dzielili się na łamach „Sportu” swymi wiadomościami, uwagami i spostrzeżeniami z całą rzeszą naszych czytelników i interesowanych.

Wiele miejsca poświęcimy na łamach naszego tygodnika hippice, łowiectwu i rybołostwu. Spodziewamy się wywołać tem zainteresowanie naszych sfer ziemiańskich, które po większej części osiedlone zdala od miast, pozbawione są pism, roztrząsających właśnie na swych łamach powyższe wspomniane sprawy.

I do tych sfer zwracamy się z gorącym wezwaniem:

Nadsyłajcie nam opisy polowań, fotografie pięknych naszych koni, fotografie nieznanych a pięknych krajobrazowo okolic.

Na wszystko w „Sportie” znajdzie się miejsce, a ze strony Redakcji i Czytelników wdzięczność.

Wszelkie komunikaty, rękopisy, prace sportowe, fotografie z objaśnieniami, recenzje zawodów i t. p. z podaniem dokładnego swego adresu, prosimy nadsyłać do Redakcji „SPORTU”, Lwów, Zimorowicza 5.

Cena pojedynczego numeru Mkp. 80.—.

Prenumerata kwartalna Mkp. 1000.—

Redakcja „Sportu”

Jak Niemcy reformują urządzenie pocztowe.

O wydajność pracy. — Maszynowe stemplowanie. — Rozwożenie poczty autami.

Niemieckie ministerstwo poczt i telegrafów w memoriale, skierowanym do Reichstagu rozwija plan oszczędności, który ma zmniejszyć koszty o kilka miliardów marek. Takie nadzieje są zbyt optymistyczne. w każdym razie ulepszenia i ułatwienia wprowadzone na pocztach, pociągają za sobą duże oszczędności. Chodzi o zmniejszenie liczby personelu.

Nie tylko więc usiłuje się odizolować na niego w kierunku powiększenia bardzo podupadłej podczas wojny wydajności pracy, ale wprowadza się cały szereg manipulacji, np. maszynowe stemplowanie, które sprowadzają do minimum rękożyny przy robocie. Ciepły się, że

da się uniknąć przez to wiele pisaniiny, — zwracając uwagę na to, aby nie było roboty podwójnej, aby wszelkie rzeczy schematyczne były drukowane itd.

Rozwożenie poczty ma również mniej kosztować ze zastąpieniem koni przez tramwaje i auta.

Wartoby i u nas zwrócić uwagę przede wszystkim na większą wydajność pracy personelu, który za atwią wszystkie w bardzo wolnym tempie, następnie na ową mechanizację, która przędzej od żywych pracowników przyspieszy tempo roboty i na unikanie wszelkiej niepotrzebnej i biurokratycznej pisaniiny.

Rabin paryski reformuje religię żydowską.

(1.) Młody rabin paryski, Ludwik Levi, stworzył w stolicy Francji przy ul. Kopernika nową świątynię, która nie ma zupełnie oficjalnego charakteru, a w której śniła reformator pragnie służyć zmodernizowanej religii żydowskiej. Rabin Levi trzymając się raczej ducha niż litery prawa proroków żydowskich, zamierza uwolnić praktyki religijne od pewnych rzeczy, które miały może rację bytu w czasie ucieczki żydów do Egiptu, stały się jednak przestarzałymi w dobie dzisiejszej.

Nowożytny rabin wypowiada walkę starym ortodoksom, których zwie pogardliwie „żydowskimi klerykami“. Wychowany w środowisku bardzo pobożnym, zagłębiwszy się w filozofii Bergsona, postanowił wnieść pewne reformy w swoją religię, twierdząc, że pewne praktyki rytualne, najzupełniej zbyteczne na Zachodzie, oddają tylko wiernych od Boga i wiary. Osobliwszy ten reformator uważa n. p. za rzecz całkiem nie correct, iżby w kraju, gdzie ludzie dla zamianifestowania swej czci odkrywają glo-

wy, żydzi wyróżniali się właśnie zatrzymywaniem kapeluszy na głowach w świątyni. Mogło to mieć swoją rację bytu — mówi — w czasach, gdy turban osłaniał ich przed skwarem słońca, ale nie teraz. Za bezcelowe uważa on także wyznaczanie w świątyni mężczyznom i kobietom oddzielnych miejsc, tak samo usunął z modlitwy słowa puste dziś, a powtarzane przez starych wierzących wargami tylko, lecz nie sercem: „Panie, przywiedź nas do Jerozolimy i przywróć ofiary w świątyni!“

Rabin Levi zniósł również sabbat, święćąc po raz pierwszy w historii żydowskiej nabożeństwo w niedzielę, uważał bowiem, że spoczynek sobotni nie da się często pogodzić z wymogami nowoczesnego życia, czego dowodem jest fakt, że w sobotę świątynia świeci prawie zawsze pustką, gdy tymczasem w niedzielę rano dzieje się zupełnie inaczej.. Reformator nie przywiązuje żadnej wagi do „przepisów“ żywnościowych, wydają mu się one bowiem obecnie pozabawione wszelkiej racji bytu.

Zburzone ołtarze.

Tragedya matki i dziecka.

W 1915 roku „cofnął się“ z Moskalami pewien p. X., pozostawiając w Polsce żonę i 2-letnie dziecko.

Po rewolucji Rosya bardzo zasmakowała p. X. Obrany został do jakiegoś sowdepu, otrzymał dobrą posadę i wstąpił do komunistów. Przewrót listopadowy przyniósł nowe „szczęście“ dla p. X.: nominację na wysoki urząd bolszewickiego komisarza. Pan X. czuł się bardzo dobrze i wkrótce zapalał miłością do jakiejś młodej Rosyanki.

Jak wiadomo, „prawo matrymonialne“ w ojczyźnie Lenina i Trockiego jest „najzupełniej dmo-

kratyczne“, więc nie nie przeszkodziło panu X. pewnego poranku pójść „z oblubienicą“ do „ludowego rejenta“ i zawrzeć małżeństwo za dwadzieścia rubli sowieckich.

Młoda para wstąpiła w szczęśliwy okres miesięcy miodowych.. W 1922 roku chlebodawcy pana X. postanowili delegować go wraz z „żoną“ do „burżuazyjnej Polski“, celem współdziałania „w sprawie przewrotu komunistycznego“.

Pan X. nie śmiał oprzeć się „karności partyjnej“, otrzymał sowite dysety i sumy na wydatki nieprzewidziane i w postaci skromnego repatry-

anta przekroczył wraz z „żoną“ granicę „burżuazyjno obszarniejszej“ Polski. Niestety, czujność władz polskich przeszkodziła „wszechświatowym planom“ towarzysza X. i „małżonki“ jego.

„Szczęśliwe małżeństwo“ zmuszone było rozstać się: ona pojechała z powrotem do sowdepji, a on — zdrajca Polski — zamieszkał w cytadeli. Pomimo tego, że w smutnych chwilach więziennych „towarzysz X.“ mógł mieć możność wzmacniania ducha czytaniem „świeckich otklików“ p. Ciechowskiego, pomimo, że „towarzysze niedoli“ wskazali panu X. adres słynnego w pewnych sferach mecenasa Duracza, więzień czuł się nie-dobrze. Przypomniał sobie pewnego poranku, że na jednej z ulic miasta, w którym obecnie tak przykro spędza czas, mieszkała dawna „pierwsza“ żona z synem jego. Uśmiechnął się więzień i... napisał list do małżonki swojej.

W małym pokoiku, cierpiąc chłód i głód, mieszkała pani Iksowa. W ciągu 7 lat uczciwie pracowała ona, wychowywała syna i prawie codziennie mówiła do chłopaczka swego:

— Bądź grzecznym i posłusznym, Stasiu, bo tatuś prędko powróci..

Wtem po 7 długich latach oczekiwania i rozpaczy otrzymała list.

— Tatuś powrócił! — krzyknęła więc w radości. — Krzyczał też i Stas mały, klaszcząc rączkami.

— Ale cóż, tatuś do domu nie idzie? Dlaczego... w cytadeli siedzi?

Nieszczęśliwa kobieta podążyła czempredzej do władzy obojętnej.

— Na miłość Boską, proszę o zwolnienie! Toć przecież mąż mój, na którego tyle lat czekałam! Urzęd-ik odrzekł zimno:

— Mąż pani jest zdrajcą ojczyzny. Mamy do wody niezbite.

Pani Iksowa nie rozumie.

— Kocham go! Sprzedam wszystko, wniosę kaucję, zwolnijcie go!

Wtedy urzędnik poszedł dalej w objaśnieniach:

— On zdradził i panią. W Rosji ożenił się po raz drugi z Rosyanką. Nie warto chyba troszczyć się o takiego osobnika?!

Pani Iksowa jęknęła. Zaćmiło jej się w oczach, straciła na chwilę przytomność.

— Ale gdy przeszła pierwsza chwila rozpaczy, znów woła:

— Kocham go! Wnoszę kaucję. Znajdę poręczycieli, zwolnijcie go!

Oczywiście zbrodniarza nie zwolniono.

Gdy kilka razy przewożono go z więzienia do więzienia, z miasta do miasta, żona zawsze jeździła za nim.

Dostarcza mu smacznych obiadów i śniadnię. Chodzi do niego na widzenia, i szepcze do syna rozpalonymi ustami:

— Patrz, to tatuś twój, który powrócił..

Łotr, który dla ocalenia nędznej swej głowy, dla judaszowych srebrników zdradził Ojczyznę, — cóż dziwnego, że nie wdźrugał się zdradzić żony, nieszczęśliwej kobiety, stargać przyszłość jej i dziecka.

Zburzył własne ołtarze domowe, pod których gruzami zagrzebał własną rodzinę!..

Guy de Chantepleure.

41

Ślub w aeroplanie

Przetłozyla z francuskiego
Marya z Dzieduszyckich Komorowska.

Paryż 18 października.

Mój drogi Kerjeau!

Dni mijają, a jeśli nie całkiem są do siebie podobne, to muszą skonstatować, że bywają między nimi podobne, jakby rodziły cechy. Ziarnoczko filozofii, a od czasu do czasu tajemnicze odwiedziny szczęsnego ducha, co czaredziejską swą różdżką wyswiadcza mi dobrodziejstwa, pomagając mi znajdować pomysły strony i w smutnych nawet okolicznościach.

Byliśmy zaproszone w niedzielę po południu, „całkiem bez ceremonii“, z powodu ciężkiej żaloby tych pań, do przyjaciółki pani Chardon-Pluche, pani Desroches, która zaprosiła do siebie trochę młodzieży.

Bardzo tam było zabawnie, zaiste!.. Nie było tańców, ale gawędzono, śpiewano grano w towarzyskie gry i flirtowano po trochę.. Nie lubię zwyczajnie flirtu, wiesz o tem, Kerjeau, ale tym razem oddawałam mu się z zapalem.. I podobałam się wyraźnie młodym ludziom, jeżeli o to w szczególności.. uczniowi zakładu St. Cyr, który to chłopak zupełnie był miłutki.. Czulałam się zadowolona.. Mówiłam w duchu: „Przecież jestem młoda, tak samo, bądź co bądź, jak inne.. I nie

stoi napisane na mem czole, że zajmuję stanowisko towarzyski!..

Pani Chardon Pluche, okazująca względem mnie stale ową nienaturalną sympatyę, o której Ci już wspominałam, — nie szczędziła mi i tym razem komplementów.

— Pani musiałaś widocznie dużo bywać na wielkim świecie.. Świetnie pani rozmawia z mężczyznami.. Takie zachowanie się byłoby złe widziane na prowincyi, a moje biedne dziewczątka nie posiadają doświadczenia pani.. Ale one są przeznaczone do małżeństwa, a gdy chodzi o wybór żony, to młodzi ludzie wolą skromność od pewności siebie.. nawet w obecnych czasach!..

Oto, co można nazwać oblaniem zimną wodą, nieprawdą, Kerjeau? Lecz nie tracę swojej „pewności“ dla byle czego, a uwagi i niezłycliwe dwuznaczniki pani Chardon Pluche nie dotykają mnie nawet. One mnie bawią czasami. Jakże się mam gniewać, gdy slysze coś w tym rodzaju: „Musisz pani być niemilo posiadać, wobec jej żaloby, tak białą pleć.. W takich wypadkach jest najmilej nie zwracać na siebie uwagi“. Zdarzają się i mnie przecinki, kierujące się już nie wprost do mnie, ale wygłaszane w formie zasady: „Nie może być bardziej pożałowania godne dla panienki biednej jak być ładną, bo posiada ona wówczas zupełnie nieodpowiednią powierczalność do swego stanowiska“.

Kerjeau Tyś mi kiedyś powiedział coś w tym samym rodzaju.. Lecz Tyś ubolewał nad moim zależnym stanowiskiem. Pani Chardon Pluche zaś nad moją nieodpowiednią powierczalno-

ścią.. I to stanowi pewną różnicę, nieprawdą! Odpowiedziałam spokojnie, jak gdybym jej powiedzenia bynajmniej do siebie nia brała.

— A jednak miłe to musi być i pocieszające, że się jest ładną, chociażby dla tej jedynie przyczyny, iż się jest w posiadaniu czegoś, czego nie dają pieniądze. Ale najzabawniejsze, gdy pani Chardon-Pluche zdaje się robić mi wymówki, lub mi je robi rzeczywiście, z powodu tego, iż mówię, zdaniem jej, Marceli i Annie — bardziej niż dorosłym — rzeczy niestosowne, czyli takie, których „nie powinno się mówić przed panienkami“.

Pojmujesz jasno, Kerjeau, że te „niestosowne rzeczy“ rodzą się jedynie w umyśle pani Chardon-Pluche, na którą czyha widmo ohydy „grzesznych intencji“.. a nie zaś moich wyrażeni..

I tak kiedyś tu, co za heca, z powodu mojego czesania się na noc!

Wracając z jakiegoś obiadu, na który nie byłam proszona, wstąpiły panny do mego pokoju, aby mi wrażenia swoje opowiedzieć. Co do mnie, to skoczyłam do samotności, aby napisać do Ciebie list na dziesięć stron, list, który Cię nigdy nie dojdzie.. gdyż zbyt wiele mówił o tym.. o którym chciałabym jak najmniej myśleć.. Nie byłam jeszcze w łóżku, tylko siedziałam z rozpuszczonymi włosami, czesząc się na noc.

Marcelika i Anna aż krzyknęły ze zdziwienia, tak, jak to czynią zawsze, gdy się w moim ubra- niu cośkolwiek wydaje im się dziwne lub nieznanne.

(Ciąg nastąpi).

Europejska kolonia na pustyni mongolskiej.

(1.) Ośmnastu Europejczyków: Anglików, Francuzów, Belgów i Holendrów założyło przed laty wśród pustyni mongolskiej wspólną kolonię, która w ostatnich czasach obudziła ciekawość przeciągających tamtędy podróżnych. — Podróżni ci natrafili ku swemu wielkiemu zdziwieniu przy źródłach Żółtej rzeki na osadę, posiadającą budynki w stylu zachodnio-europejskim i dowiedzieli się, że jest to kolonia oparta na zasadach chrześcijańskich, założona przez pewnego Belga, który znany jest powszechnie pod mianem Mlin yu Szung, którego prawdziwe jednak nazwisko osłonięte jest tajemnicą.

Przed wielu laty Mlin yu Szung zakupił w tych okolicach duże grunty i zabrał się energicznie do uprawy ziemi. Przyłączyło się doń wielu Chińczyków, których przybył z Zachodu zaznajamiając z prawidłami racjonalnej gospo-

darki. Stopniowo powiększała się liczba kolonistów tak że dziś wzrosła ona do 3500 rodzin, wśród tych z górą 50 europejskich.

Cały ten obszar, położony w głębi pustyni, podzielony jest na liczne okręgi, z których każdy rządzony jest przez zgromadzenie okręgowe; urzędników chińskich i mongolskich nie dopuszcza się do zarządu. Według opowiadania osób, które zwiedziły kolonię, panuje w niej wzorowy ład, porządek i dobrobyt. Każda rodzina posiada co najmniej 2 lub 3 wozy, pewną liczbę koni, mułów i owiec. Szybki bieg Żółtej rzeki utrudnia nawadnianie pól, rozgalęziony jednak system drenażowy zapatruje kraj dostatecznie w wodę. Kwitnącą tę kolonię, powstałą dzięki energii Europejczyków, zwą Chińczycy „Kwiatem pustyni“.

Piękny Dolly, wiedeński Serge de Lenz

Wytworny światowiec — włamywaczem.

(Ma) Wiedeńskie restauracje, kawiarnie i bary, o prawdziwie wykwintnej marce, znają doskonale ślicznego, amukłego młodzieńca, o miedziano-złotej czuprynie, którego manierę i strój były wzorem dla wiedeńskiej „jeunesse dorée“. Adolf Spamberger, zwany „pięknym Dolly“, studiował na politechnice wiedeńskiej, wkrótce jednak wrodzone zbrodnicze skłonności popchnęły go w wir metnych stron życia.

Pochodzenie pięknego Dolly jest bardzo zagadkowe. Jako niemowlę, znalazła go pani Spambergerowa nad brzegiem Dunaju na trawniku, a będąc bardzo bogatą i bezdzietną osobą, wzięła ślicznego, zdrowego dzieciaka na wychowanie. Chłopiec okazywał w szkołach ogromną zdolność do nauki, tak, że wrócono mu świetną przyszłość. Przybrani rodzice cieszyli się rezultatami swego szlachetnego czynu, zwłaszcza, że uroda i akrobatyczna gibkość ruchów młodzieńca zwracały ogólny podziw i uwagę.

Tymczasem Dolly schodził coraz więcej na manowce. Tryb życia młodzieńca stawał się coraz więcej tajemniczy. Opuszczając wytworną salę Bristolu lub Grand-Hotelu, spleszył Dolly do spelunek wiedeńskich „pulcherów“, gdzie spieniał kradzione w prywatnych domach klejnoty, często wartości kilkunastu milionów. Młodzieńca, obracając się w najlepszych kołach wiedeńskiej finansjery miał często sposobność do podobnych połowów, zwłaszcza, że kocią gibkość

jego ruchów ułatwiała mu urzeczywistnianie zbrodniczych planów.

Prawdziwie tajemniczym cudem udało się Spambergerowi okraść niejaką panią Gutmanową, mieszkającą na Kärtnerstrasse. Lupa w postaci familijnych klejnotów przez osił wartość 16 milionów, to też zagadka, w jaki sposób Dolly skradł doskonale zabezpieczone klejnoty, pozostanie nierozwiązane, bez pomocy zeznań zbrodniarza, który na razie wypłynął się wzytkiego. Klejnoty znajdowały się w zamkniętej szkatule, umieszczonej w bardzo odległym, kryjącym pokój, do którego drzwi, łączące pokój z całym mieszkaniem, były na klucz zamknięte, zaś drugie drzwi wychodziły na korytarz, który — jak zwykle w bardzo starych kamienicach, — nie posiada wcale schodów. Dlatego drzwi te były otwarte.

Do pokoju tego dostać się można jedynie schodami na pierwsze piętro, a potem przez cały szereg pokoi, korytarzy i zakamarków, schodami wewnętrznymi na drugie piętro, gdzie trzeba znów przejść całe mieszkanie i posiadać klucz od tego pokoju, albo wyspinać się ro murze na korytarz, co wymaga cyrkowej wprost rutyny.

Sensacyjna ta afera, dowodząca, że wrodzone męty w krwi biorą często górę nad etyka, narzucają duszy brudnej wychowaniem i wykształceniem, — budzi we Wiedniu niemałe zainteresowanie.

dzie mocno wierzący dopatrują się w niej kary Bożej, za zniewagę uswięconej statuy, inni zaś widzą w tem autosuggestyę, względnie objaw czysto nerwowy. 1.

Tefony w pociągach.

Rozmowy podróżnych przy pomocy radiotelefonii.

Radiotelefonja czyni nowe postępy. Znajdują one coraz to inne zastosowanie i występuje tam, gdzie zwykły telefon nie da się zastosować. Ostatnio niemieckie koleje żelazne dokonały prób nad zastosowaniem telefonu bez drutu, bądź to pomiędzy dwoma pociągami, będącymi w ruchu, bądź to między stacją kolei państwowych a pociągiem, znajdującym się w biegu. Prób tych jeszcze wcześniej dokonywano w Ameryce na linii kolejowej „Lackawanna Railroad Company“, która pierwsza na całym świecie zaprowadziła na swoich pociągach tę nową komunikację radiotelefonijną.

Obecnie jednak puszczono w bieg nawet pociągi, zaopatrzone w aparaty radiotelefoniczne. Radiotelefon ten w pociągu może wysłać wiadomości w ciągu biegu na odległość 200 kilometrów, przyjmować zaś rozmowy ze stacji miejskich nawet z odległości 321 kilometrów. Aparaty znajdują się w kabinie niewielkiej, zabezpieczającej zarówno aparat jak i operatora.

Istniała prawdziwa obawa, że fala Hertza, będąca podstawą radiotelegrafii, będą zakłócały sygnalizację kolejową, wpływając odpowiednio na semafony, co spowodowałoby mogło katastrofy kolejowe. Lecz i to trudność ominęła. Tak samo i szybkość pociągu nie wpływa szkodliwie ani na wysyłanie, ani na przyjmowanie depesz. Aparaty radiotelefoniczne stały obecnie funkcjonując w pociągu. Motor elektryczny, dostarczający prądu, potrzebnego do wytwarzania fal Hertza mieści się w wagonie bagażowym.

Ta oryginalna poczta radiotelefoniczna pozwala każdemu pasażerowi prowadzić w ciągu podróży rozmowę rozpoczętą przed odejściem pociągu. Kolej towarzystwa „Lackawanna“ bezwarunkowo na to innowacji zyska. Posiada ona najbardziej luksusowe i wygodne pociągi w Ameryce tak, że obecnie pasażerowie mogą podróżować, nie przerywając ani na chwilę swoich zajęć i interesów.

Budąc w pociągu, idącym przez lany Teksasu czy Dakoty, pasażer może rozmawiać ze swoim przyjacielem czy z żoną, znajdującą się w Buffalo, albo w Hoboken. Towarzystwo kolejowe zamierza zresztą pobudować stację radiotelegrafu i w innych miastach. Stany Zjednoczone wyprzedziły pod tym względem wszystkie kraje, Francja zaś wyprzedziła Niemców. Francuskie towarzystwo północnych kolei już od kilku miesięcy czyni próby z radiotelefonją na linii Craill. Pociąg, biegnący z szybkością 80 km na godzinę jest połączony radiotelegrafem ze stacją północną w Paryżu. Inżynierowie francuscy usiłują rozciągnąć to połączenie na dalsze odległości. Istnieje nadzieja, że wielkie ekspresy francuskie już w niedalekiej przyszłości będą zaopatrzone w aparaty radiotelegrafu, tak samo, jak okręty pasażerskie. W Polsce rzeczy podobne jeszcze przez długie lata będą muzyką przyszłości.

Człowiek, który szczeka.

Kiedy teraz tyle się mówi o różnych zjawiskach nienormalnych, w dziedzinie patologii wkraczających, jak na przykład narodzenie się dziecka z koźlą nóżką lub nienaturalną formą czaszki, godziłoby się na tem miejscu też wspomnieć o zjawiskach niemiłej cudacznych, do jakich należą choroby o tajemniczym dosyć charakterze, podczas których człowiek zachowuje się w sposób, swej naturze niewłaściwy, a przypominający „manierę zwierzęcą“.

Do takich chorób należy szczekanie. Niedawno zdarzył się w stolicy Florencji następujący wypadek:

Niejaki Giacomelli, młodzieniec, całkiem zdrowy i normalny, wybrał się na przechadzkę z psem. Towarzyszył mu jeden z jego przyjaciół. Po drodze do Graspiano napotkali statwę Matki Boskiej, umieszczonej w niszy muru. Towarzysz Giacomelliego uchylił przed nią kapelusza. Widząc to, Giacomelli postanawia wyśmiać i wydrwić pobożność swego przyjaciela. W tym celu bierze psa za obrozę, prowadzi go pod statwę i wyciera pysk o nią.

Ledwie to zdołał uczynić, nagle uczuł, że się z nim dzieje coś niezwykłego. Stał jak wryty i ani rusz nie mógł postąpić z miejsca o własnej mocy. Nie nie pomógł usławiania przyjaciela, nie nie wskórało całe grono osób, które tymczasem koło miejsca wypadku stanęły i próbowały rozruszać młodego człowieka. Był on zupełnie ubezwładniony, iść o własnej mocy nie mógł. Nie pozostało zatem nic innego, jak tylko zaniść go do domu z powrotem. Zawiezani netychmiast lekarze po kilku godzinach zdołali go wreszcie wytrącić z niemocy i z trudem przywrócić utraconą władzę w stężałych członkach. Ale wówczas wystąpiło na jaw nowe zjawisko. Giacomelli zaczął wydawać głosy, na-

ślądząco szczekanie psa, które słyszano i w dzień i w nocy. Wielka ilość osób przybywała przed dom, aby być naoczniymi świadkami tak niezwykłego zdarzenia.

Oczywiście, że powstał też spór o to, gdzie należy szukać przyczyn tej strasznej choroby. Lu-

Co lotnicy robią w zimie?

Ankieta „Auto“. — Zamato sportu.

(*) Paryskie pismo sportowe „Auto“ zrobiło ankietę co do tego, jak lotnicy spędzają czas w zimie, kiedy niepogoda niezbyt sprzyja lataniu. Ankieta dała bardzo zajmujące rezultaty.

Piloci towarzystw żegluga i komunikacji napowietrznej pracują w dalszym ciągu i latają bez względu na niepogodę.

Ale coż robią t. zw. „as de as“, to znaczy „najlepsi z najlepszych“.

Zacznijmy od „najrychlejszego człowieka“ na świecie. Jest nim Sadi Lacoite, który osiągnął rekord szybkości, mianowicie 331 km. 50 m. za godzinę. Lotnik ten zajmuje się w zimie — handlem. Jaki to handel — pismo nie donosi. — Oprócz tego lata wciąż i zajmuje się budowaniem nowych aparatów do latania, które wciąż ulepsza, pragnąc pobić własny rekord. Na ziemi jest namiętnym automobilistą, prócz tego — zwolennikiem atletyki, a ponieważ teraz mroźny jest we Francji box, Lacoite uczy się boxu. Bardzo też lubi i musi być na każdej premierze. Prócz tego jest członkiem komisji sportowej aeroklubu, na której zebrania pilnie uczęszcza. Wogóle prowadzi życie bardzo ruchliwe i nie ma ani chwili wolnego czasu.

Drugi lotnik francuski, Kirsch, próbuje w zimie aparaty swej firmy, ma jednak zamiar w

najbliższej przyszłości poświęcić się handlowi.

Casale, który swego czasu wzbil się na wysokość przeszło 10 tys. m., próbuje nowych typów aparatów Herbenonta.

Ładne nic sobie nie robi z niepogody i lata w dalszym ciągu, robiąc doświadczenia z aparatem „Loth“, który umożliwia latanie w nagle bez załadzenia.

Bossoutrot próbuje nowych aparatów Farmana. Ma z tem dużo do roboty, bo Farman sypie „Gohatami“ jak Ford swemu samochodowi. Jego przyjaciel Bernard zajmuje się przygotowaniem do lotniczego „meetingu“ w Nizy. Oprócz tego pracuje jako agent handlowy.

Pelletier d'Oisy, były najlepszy footballista francuski, z zapalem oddaje się grze w piłkę nożną.

Rekordman w „loopingu“, Fronval (zrobił kiedyś 750 „loopingów“ jeden po drugim) „trainuje“ wytrwale, a zresztą pędzi życie rodzinne.

„L'Auto“ ubolewa, że ani jeden pilot nie uprawia systematycznie sportu. Uprawiają go po amatorsku, dla rozrywki. Prawda, niezbyt wiele mają czasu, ale niektórzy poświęcają ten swój wolny czas głównie pokerowi, grając bardzo nieraz wysoko.

„Czarna śmietanka”.

Nowa arystokracja murzyńska.

(Ma) W Nowym Jorku wytworzyła się w ostatnich czasach nowa kasta czarnych miliarderów. Są to wzbogaceni podczas wojny Negrzy, którzy z batwością, właściwą rasie czarnych, przejęli się w pierwszym rzędzie ujemnymi skutkami cywilizacji białych: alkoholem i... paskiem. Ten właśnie pasek dopiero w drugim pokoleniu nowej czarnej śmietanki wykazuje zwykle błogie rezultaty bogactwa, z jakiegokolwiek źródła pochodzi, — gdyż młodzież murzyńska garnie się do światłych stron kultury pełnym rozpędem nie spożytej jeszcze energii.

Czarna „arystokracja” żyje w zwartym kole towarzyskim i liczy przeszło trzysta pozłacanych rodzin. Klub towarzyski, urządzony z królewskim, olśniewającym przepychem, jednoczy co wieczora swych członków, spędzających czas na pogawędce o polityce, wypadkach dnia, kursach pieniężnych i towarowych. Młodzież wychowują szkoły, w których nauczają profesorowie murzyńscy. Należy przyznać, że instytucje naukowe Negrów w połączeniu z nauką na uniwersytecie dają pełną dawkę potrzebnej wiedzy i kultury. Zwłaszcza sztuki piękne pielęgnuje młodzież murzyńska z ogromnym zapalem. Koncerty, bale muzyczne, przepelnione są słuchaczami o czarnych licach, lecz eleganckich formach towarzyskich, ubranymi wedle ostatniego skinienia mody. Teatr kwitnie, sprawiając tak widzom, jak i wykonawcom istotną przyjemność i satysfakcję, zwłaszcza, że widowiska teatralne ograniczają się jedynie do przedstawień amatorskich.

Ta konsolidacja i towarzyskie zorganizowanie się, godne grandów hiszpańskich, nie mają źródła

W dumie lub pyszałkowatości z powodu majątku, lecz pochodzą stąd, że czarna plutokracja nie może na razie (i prawdopodobnie w przyszłości) uzyskać wstępu do towarzystwa amerykańskiego, w którym jest silnie bojkotowana. Bojkot ten rozszerza się nawet na uniwersytety, teatr, kawiarnie i wreszcie na ulice. Dlatego murzyni posiadają w Nowym Jorku własną elegancką dzielnicę, w której mieszkają w przepysznych pałacach i willach, ocienionych ogromnymi parkami. Młodzież pielęgnuje z zapalem sporty, jak pływanie, wioślarstwo, taniec, tenis i piłkę nożną. Czarne damy ubierają się bogato i wedle najświeższych modeli.

W pałacach tych kwitnie życie towarzyskie. Huczne przyjęcia zaćmiewają przepychem i doborem menu nawet obrazy bujnej wyobraźni. Rozwija się także artystyczna „bohema”, posiadająca świeżość i niezmanierowanie paryskiej cyganerii zeszłego stulecia. Służba pałacowa jest biała, a rekrutuje się przeważnie z czynników napływowych i z Cuińczyków, gdyż czarni niechętnie przyjmują swych krajowców, bojąc się braku uszanowania ze strony tychże.

Mimo całego bojkotu towarzyskiego, jakiego doświadcza, na sobie złota młodzież murzyńska, nie ustają afery o treści pikantno-erotycznej, w które bywają zagmatwane damy białej arystokracji. Często mkną przez ulice zakryte auta, w których zawołana piękność z dzielnicą białych spieszy na słodkie rendez-vous z hebanowym kochankiem. Dowodzi to, że obawy białych mężów są słuszne i że miłość nie zna przeszkód w rasach i barwach.

Stosunek afektów do naszego zdrowia.

Psychologia uczy nas, że gdy pewna grupa wyobrażeń lub spostrzeżeń jest zabarwiona uczuciowo, to powstaje wtedy tak zwany afekt, do którego dołączają się zaraz potęgując go pewne objawy cielesne, wywołane funkcją tak zwanych nerwów sympatycznych. Każdy afekt przeszedłszy swój punkt kulminacyjny zanika (n. p. gniew), albo przechodzi w afekt przeciwny (n. p. bojaźń zmienia się w otuchę), lub też zastąpiony zostaje przez stan więcej trwały, który nazywamy nastrojem. — Na sprawę tę medycyna zapatruje się nieco odmiennie, a nawet często odwrotnie, bo twierdzi, że to zabarwienie uczuciowe nie jest przyczyną objawów cielesnych afektu, lecz owszem, chorobowo zmieniona funkcja cielesna, usposabia do afektów.

Dowodów na to nie brak. Wiemy n. p., że cier-

pienia wątroby wywołują u ludzi skłonność do popędliwości i gniewu, ewentualnie smutku, cierpienia żołądka pociągają za sobą często ponurość, przygnębienie, drażliwość i niechęć, choroby serca i płuc, skłonność do bojaźni, strachu, grozy, trwogi itp.

Najważniejszymi objawami afektu są zmiany w funkcji nerwu błędnego i sympatycznego (bładość, przekrwienie, pot, przyspieszenie akcji serca), jakoteż tak zwany wyraz twarzy, który określamy bardzo typowo, bo podług wrażeń smakowo-ruchowych, jako najpierwszych zaczątków pierwotnej mowy ludzkiej. Mówimy więc o gorzkim wyrazie twarzy, kwaśnej minie, słodkim uśmiechu, zastygłym wyrazie, drgającej twarzy, kurczowo zaciśniętych ustach itp.

Afektory są też często wyrazem pewnej choroby i częste ich występowanie budzić musi podejrzenie, czy dany osobnik nie cierpi na jakąś chorobę. Jeszcze więcej budzić musi podejrzenie choroby afekt dłużej trwający, czyli nastrój.

Nastrój może stać w stosunku odwrotnym do stanu zdrowia, n. p. suchotnicy bywają często pod koniec życia bardzo optymistycznie nastroszeni, a neurastenicy są znów nastroszeni grobowo, choć właściwie nie mają żadnej poważniejszej organicznej choroby. W ten też opisany sposób tłumaczyć możemy sobie podniecające działanie pewnych środków, n. p. alkoholu, lub naodwrot deprymujące środków narkotycznych.

Do pewnego też stopnia zgadza się to wszystko z podziałem temperamentów, uznawanym już przez Hippokratesa, na choleryczny, sangwiniczny, melancholijny i flegmatyczny.

Dodać tu jeszcze musimy, że nie rzadko afekty, względnie nastroje, komplikują się, a nawet neutralizują. Typowo obserwujemy to u nieuleczalnie chorujących, których nastrój składa się z depresji, powodowanej strasznością choroby i nadziei wyzdrowienia. Nie rzadko rodzi się z tej kombinacji rezygnacja, stanowiąca często jedyną możliwość duchowej egzystencji owych biednych i nieszczęśliwych ludzi.

Dr. Adolf Kłęk.

Jak bolszewicy traktują wolność prasy.

(L.) Rosyjski centralny komitet egzekucyjny, który zastępuje bolszewikom parlament, wydał w tych dniach dekret, w myśl którego dziennikarze i pisarze rosyjscy, którzy osiedlili się za granicą i pracują tam dla niekomunistycznej prasy emigrantów rosyjskich, mają być uważani za najgorszych nieprzyjaciół rządu sowieckiego i nie mogą pod żadnym warunkiem podpaść pod ogólne rozporządzenia amnestyjne. Wobec tego, że dawni dziennikarze i pisarze rosyjscy przeżywszy całą grozę rewolucji wyemigrowali zbiorowo za granicę, dekret ten uzmysławia jasno i wyraźnie jak wygląda wolność duchowa w sowdepil.

Tragiczna śmierć wdowy po prokuratorze Caubet.

(Ma) Zagadkowa zbrodnia w Castres, której ofiarą padł w tak dziwnych okolicznościach prokurator Caubet jest ciągle jeszcze zawołana nieprzeniknioną tajemnicą. Ta właśnie tajemniczość w połączeniu z bezbrzeżną rozpaczą po stracie męża przyprowadziła nieszczęśliwą wdowę panią Caubet o straszny rozstrój nerwowy. Biedna kobieta zakończyła onegdaj życie w sposób bardzo tragiczny, gdyż o godz. 8 wieczorem rzuciła się w zamiarze samobójczym z okna swego mieszkania i poniosła śmierć na miejscu.

Zbrodniarz, który zamordował prokuratora Caubet, ma obecnie na sumieniu drugą ofiarę.

LUDWIK STASIAK.

Tam, gdzie dziś Berlin.

Powieść z dziejów wymordowanych narodów.

139

— Co się tam stało? — pyta strażnika, który z oszczepem stał przy namiocie.

— Nie wiem panie.

— Okrzyk tryumfu...

— Tryumfu margrafów? — zapytał żołnierz głosem, w którym płacz grał. — Niechże będzie orzekniętym ten dzień...

— Sądziś...

— Pewny jestem tego władco. Cesarz tryumfuje, margrafowie wybiłi nasz lud...

Do namiotu Mieszko-owego biegła od pola bitwy Oda.

Czepca małżeńskiego wzięła zapomniata, warokoczów spać nie zdażyła, pukle bujnych włosów z wiatrem się szamoca, w oczach iskry, na krasnych ustach barwy wiśni, na licach rumieńce.

Mieszko już chciał dosiąść konia, gdy Oda zwałtem chwyciła uzdę, wstrzymała męża i ręką i słowem:

— Nie. Nie pojedziesz.

— Puść mnie!

— Nie!

— Muszę tam iść...

— Tu zostaniesz. Chodź do namiotu. Tyś strudzony. Pot widzę na twym czole. Odpoczni...

— Niepokój duszą miota...

— Bądź spokojnym. Przecie tam jest brat twój. Czciwor, jest tam Bolesław.

— Wśród namiotów zjawił się żołnierz.

— Co za wieść niesiesz?

— Zwycięstwo, panie mój! Wielkie zwycięstwo!

— Jakie zwycięstwo?

— Rozpierzchli się jako liście żółte, tumanem wiatru z drzewa porwane, zmagnieli, trupami pole zasiali...

— Kto?!

— Kto? A któżby? Wojska margrafa!

— Co mówisz? Pokonał ich Niebora?

— Jaki Niebora?! Ledwo już dychało lutycie wojsko, gdy natarli iak burza...

— Mów, kto natari?

Żołnierz wytrząszczył oczy na księcia. Zdumiony patrzył chwilę na Mieszka i rzekł:

— No... nasi!

— Nasi?!?!

— Tak jest — rzekła Oda. — Uspokój się. Tobie potrzeba spokoju. Przyniosę ci wina. Uspokój się. Nasze rycerstwo cesarza wycięło, ale... uspokoć się, zastanów...

Mieszko zapłonął okropnym gniewem. Oczy mu się zaświeciły złowrogo, ręce zadrzęły, poczerwieniał na licu, a patrząc na gromadzące się w namiocie rycerstwo, krzyknął:

— Kto to uczynił?!

— Ja! — rzekł Bolesław, z którego krew ciekła.

— !? Ty!! Coś uczyni?!?!

Straszna cisza zapanowała, wszystko zadrzęło na widok okropnego gniewu pana. Tak strasznie rozżalonym, zagniewanym nikt księcia dotąd nie widział.

— Ściągnę na siebie pomstę!!! Tego mi nigdy nie przebaczą!

— Sądziłem... — szepnął Bolesław.

— Na kobierzec z nim!! — krzyczy Mieszko. — Dwadzieścia batogów!!

— Ja... ojciec... ja już nigdy nie będę.

— Precz z nim! — woła trzesąc się od straszego gniewu, księża.

— Przebacz mi! — krzyknął Niebora, wpadając między oca i syna, rzucając się na piersi Mieszka, wylubiając spazmatycznym płaczem...

Rozchylił Mieszko ramiona, objął w nie woda...

— Ty moja krwi — szepnął. — Ty moja krwi...

Przytulił władkę do piersi, uspokoił płacz starca, ścisnął i tulił zeznojoną głowę.

— Wina przwnies — rzekł do pachotka Mieszko. — Usiądź, mój bracie, namiot ci mój oddaje, w nim ustawie twe łóżce, serce ci oddam, ty bratnia krwi moja...

Obstawiono dokoła oszczepnikami namiot Mieszkowy, nikomu wejść, nikomu zbliżyć się nawet nie wolno. Tam odbywają się tajne narady między Nieborą, Odą i Mieszkiem. Długo radzili, nikt nie wie, co uradzili.

Noc zapadała, a roki nie ustały, kałaniec zapalono, a namiot ciągle szmarze rozhoworem. Wreszcie wyszedł z namiotu Mieszko.

— Sieciecha tu zawołaj! — rzekł do pachotka.

Wnet zjawił się w namiocie, Sieciech.

— Dzisiaj pojedziesz w drogę!

— Na noc?

— Na noc.

— Dokąd?

— Weź rolę dobrze uzbrojonych ludzi, weź żywność i pieniądze na drogę...

— Pójdziemy?...

— Do cesarza! Do Werony!

— Z czym?

— Trzeba naprawić tę sprawę, wytłómaczyć... Sieciech stał z otwartymi oczami.

— Zapóźno, już przepadło panie mój! Gdyby nawet cesarz dał mi wiarę, toć przy nim jest dwunastu doradców, dwanaście przekonana... A przekonacie ich...

Mieszko nie odrzekł nic.

Poszedł w kąt namiotu, pochylił się, otworzył debowe wieko skrzynki polowej żelazem okutej. Wybierał z niej mészki skórzane, zgrabnie przywierzchu w piękny rysunek wystrzyżona, rękomykiem u góry zawiazane, a tak pękate jako dynia wyszedłszy z kwiatu, w pierwszych dniach lipca zakrągłi się i pocznije. Położył księża na stole sakiew dwanaście...

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wyjaśnienia i porady
w sprawach ogłoszeń zu-
pełnie bezpłatnie w Admi-
nistracji Kraków, Duna-
jewskiego 7. Telefon 2502.

OGŁOSZENIA

Administracja otwarta
od godziny 9-1 w połu-
dnie i od godziny 4-7
wieczorem.

Ważne dla

P. T. Księży Proboszczów, P. T. Architektów i Budown.

W pierwszych dniach kwietnia zostanie otwarta;

Wytwórnia Witraży i Zakład Oszkleń

„INDUSTRIA”

w KRAKOWIE.

8677

Biuro: Kapucyńska 7., Tel. 2541. — Wytwórnia Rzeźnicza 112.
Kierownik artystyczny STEFAN MATEJKO.

Wytwórnia przyjmuje wszelkie roboty w ten zakres wcho-
dzące. Specjalność: projektowanie i wykonywanie okien
witrażowych tak obrazowych jak ornamentowych. Po-
nadto oszklenie geometryczne, artystyczne i zwykłe.

PROSPEKTA I KOSZTORYSY NA ŻĄDANIE

NAJNOWSZY SPOSÓB

Listownego nauczania księgowości

(buchalteria) w możliwie najkrótszym czasie i z naj-
lepszym wynikiem, przeprowadza drogą korespon-
dencyjną.

8658

Przez Radę szkolną konc. Zakład dla Nauk Handlowych
„MERKUR” w Stryju. Po odbyciu kursu świadectwo.
Ceny i warunki w prospektach za nadst. 40 Mk.

Kierownik tartaku

z długoletnią praktyką, rutynowany fachowiec prze-
mysłu drzewnego, manipulanta lasów z kolejką,
praktyką stacyjną, obznajomiony eksportem, izraeli-
ta w średnim wieku, władający językiem polskim
i niem. w słowie i piśmie, zamieniwszy w krótkim
czasie swoją posiadłość na jedną w zachodn. Mało-
polsce lub Wielkopolsce.

Łaskawe zgłoszenia pod

8669

„Energiczny fachowiec” do Administracji „Gonca”.

Neo-Fosfatynę

stosuje się dla niemowląt od-
żywianych naturalnie i sztuc-
ecznie. Do nabycia w apte-
kach. 8377

Dzieci! proście swych
rodziców o Neo-
Fosfatynę Galena jako odży-
wczą. Jest do nabycia w apte-
kach i drogeriach. 8178

DACHÓWKI

cementowo-azbestowo „ETER-
NIT”, patent Ludwika Hatschoka
sprzedaje po cenach sułis f-
211 brycznyc 8456

„Pewność”

Dom komisowo-handlowy
Kraków, ulica Długa 1. 43.

Pończosznice maszyny

Nra 6, 8, 13 mało używane
w dobrym stanie sprzedaje:

Z. KOŚKI, Przemysł,
ul. Bema 24. 8569

Dam 150.000 Mk odszkodowa-
nia lub więcej i wysoki
czynsz za zamianę dużego po-
koju z piecem kuchennym
w XIV Dz. na 1 lub 2 po-
kój z kuchnią w pobliżu
Śródmieścia. Łaskawe zgło-
szenia z gżeczności tylko li-
stownie: M. Stich, Duna-
jewskiego 5. 8669

Willa pełna

z ogrodem, urządzeniem, me-
blami oraz parcelą budowlaną
przy ulicy Marzankowskiej
w Złotopolu do sprzedania.
Blizszą wiadomość udzieli
z grzecznością Henryk Dobro-
wski, Zakopane. 8112

BAZAR POLSKI S. A. W KRAKOWIE

przyjmuje:

- Kierownika oddziału galanteryjnego,
- 3 pomocników do oddziału galanteryjnego
- 3 pomocników do oddziału lokciowego
- 4 ekspedientki do oddziału lokciowego
- 4 ekspedientki do oddziału galanteryjnego
- 1 aranżera wystaw
- 1 człowieka do obsługi wind.

Ubiegający się zechcą złożyć podania wraz z świadectwami
i curriculum vitae oraz warunkami pod adres:

Dyrekcji przy ul. Wiślniej L. 3

Podania nie poparte świadectwami, wykazującymi kwalifikacje za-
wodowe nie będą uwzględnione. 8648

SPOŁKA TRANSPORTOWA

„CRACOVIA”

DOM SPEDYCYJNO-KOISOWY

Kraków, Grodzka 60. Tel. 270

Filie: Lwów, ul. Halicka 20, Tarnów, Plac Sienkiewicza 6.,
Wiedeń I, Schönlaterngasse 7 a.

Wysyłka towarów w kraju i zagranicę. 8655

Przesyłki zbiorowe ze wszystkich większych miast.

Oddział: Łódź, Piotrkowska 22.

„SZCZUTEK”

Lwów-Warszawa-Kraków-Poznań-Włocławek

Jedyny w Polsce barwny tygodnik satyryczno-
polityczny o tendencjach bezpartyjnych.

Najoczytniejszy organ satyry, śmiechu i hu-
mori, który rozchodząc się co tygodnia w na-
kładzie 20.000 egzemplarzy dociera do najdal-
szych kresów Rzeczypospolitej. — Współpracow-
nictwo najwybitniejszych sił malarskich i literackich.
W tych dniach opuszcza prasę specjalny i bogato
ilustrowany numer karnawałowy z rysunkami
G. Grussa, S. Kellera, Kościuszkiewicza, oraz
pracami literackimi Henryka Zbierzchowskiego,
W. Raorta, S. Przybylskiego, J. Guranowskiego
i wielu innych. — W przygotowaniu specjalne
numery: zimowy i teatralny.

Cena pojedynczego numeru 60 Mkp.
Abonament kwartalny 800 Mkp.

Specjalny dział reklamy artystycznej na
wzór tygodników zagranicznych.

Wychodzi każdego czwartku, wszędzie do nabycia.

Adres Redakcji i Administracji
Lwów, ul. Zimorowicza 5.

Spółka akcyjna połączonych krajowych hodowli nasion selekcyjnych

„GRANUM”

Ekspozytura w KRAKOWIE, ulica Mikołajska Nro 2.
Tel. 1435. przyjmuje zamówienia i netychmiast wysyła Tel. 1435.

WSZELKIE NASIONA

Warzyw, roślin pastewnych i okopowych jakoteż zbóż jarych

Ponieważ własnej hodowli:

Owies Dubawski i odsiew Jęczmień „Hanna” i odsiew
ponadto oryginalny owies ze Svalbi (Zwycięzca, Ligowo, Złoty deszcz i odsiewy tychże).
Oryginalny jęczmień „HANNA” i oryginalny groch „VICTORIA”

Cenniki i oferty na żądanie. 8642

POLSKI DOM HANDLOWY W GRODNIU

BRYGIDZKA 7. TEL. 247.

Adres telegraficzny: POLHANDEL GRODNO.

Dostarczamy każdą ilość siana prasowanego pierwszej
jakości i słomy po cenach umiarkowanych i na dogodnych
warunkach płatniczych. 8410

DROBNE OGŁOSZENIA

WOLNE POSADY

Bona niemka potrzebna do 2-za dziec. Kopernika 15. prof. Orłowski 8651

POSAD SZUKAJA

POSADĘ ZMIENI młodzieniec (lat 16) z ukończoną 4-tą klasą gimnazjalną, z półroczną praktyką biurową (w dziale buchalterji), władający językiem polskim i niemieckim. Łaskawe zgłoszenia pod „Posada” do Adm. Gońca Krak. a

Mężczyzna wysłużony przy Policji Państw. poszukuje posady jako leśny, najchętniej w Zachodni Małopolsce. Zgłoszenia pisemne do Biura ogłoszeń, Sienna 12, Kraków, pod „Leśny”. 8582

Akademicka poszukuje korepetycji w zakresie szkoły średniej. Zgłoszenia do Administracji „Gońca” Krakowskiego pod „Praca”. 8477

KUPNO

Kupię gramofon w dobrym stanie. Zgłoszenia do Adm. Gońca pod „Z. M.” 8705

Kupię psa-stróża, dużego ostrego, który byłby czujny, zaprawdę dobrza. Wiadom. Jan Rybicki, sklep masarsko-rzeźniczy, Zwierzyniecka 20.

SPRZEDAZ

Do sprzedania całe urządzenie salonu i jadalni, zgłoszenia pisemne pod „sprzedaż”, do Adm. „Gońca Krakowskiego”, 8475

Na Pomorzu sprzedamy 730 mrg. 1-szej klasy ziemi zdrewnianej, w tem 10 mrg. parku i ogrodu owocowego, 10 mrg. stawu, 30 mrg. łąki, 40 sztuk bydła, 19 koni, 3 zrebęta. Inwentarz martwy nadkompletny. Budynki gospodarcze maszynowe. Pałacyk o 8 pokojach. Cena 37,000.000 mkp. Pośpiech konieczny!!! „Pomorskie Biuro Komisowo-Handlowe”, Toruń, Szeroka 37 Telefon 144 8646

Sypialnia miękka, biała, la kierowana, pokój dziecinny do sprzedania Podgórze Brodzińskiego 7 (przy starym moście) w pracowni stolarskiej. 8638

Do sprzedania korzystnie damskie ubranie amerykańsk. damski płaszcz, naszyjuik i inne przedmioty. Bosacka 109, Prądnik Czerw. 8625

SPRZEDAM lub wydzierżawię koncesję na sprzedaż dzienników, przyborów szkolnych itp. Ewentualnie mogę przystąpić w połowie do spółki. Wyjaśnien udziela z grzeczności J. Nyczaj, Kraków, Krakowska 55.

Sprzedam fortepian marki Bösendorfa. Zgłoszenia tylko pisemne do Adm. Gońca pod „L. G.” 8704

MATRYMONIALNE

Kawaler lat 24, przystojny, ożeni się z panną do lat 24, która mu pomoże do ukończenia studjów. Zgłoszenia pisemne pod „Pilne”, poczta Heroldka. 8466

Młoda, przystojna, elegancka szatynka, niezależna, poszukuje z braku znajomości mężczyznę poważnego b. inteligentnego do lat 45 w celu towarzyskim. Cel mał. nie wykł. Zgłoszenia do Adm. Gońca pod „Szatynka” 8701

Wdowa, młoda, inteligentna, pełna życia i temperamentu, chętnie nawiąże korespondencję z osobnikiem posiadającym kulturę, w celach towarzyskich. Zgłoszenia pod „Urodziwa”. 8700

Wdowiec lat 36, przystojny, posiadający ma. ał. ziem. poszukuje tą drogą towarzyski życia panny do lat 28. Zgłoszenia do Adm. Gońca pod „Cudzoziemiec”. 8702

Kawaler, przystojny i inteligentny, bogaty mający 16.000.000 Mkp. w gotówce z braku znajomości poszukuje towarzyski życia panny przystojnej i z odpowiednim majątkiem. Sekret gwarantowany. Łaskawe zgłoszenia nadesłać Biuro ogłoszeń S. Juliana, ul. Niemiecka 4, dia „M. A.” Wilno. 8504

Brunetka, posiadająca majątek mniejszy, pragnie poznać mężczyznę w celu matrymonialnym. Zgłoszenia do Adm. Gońca pod „Brunetka”. 8706

Starsza i młodsza wdowa inteligentne, posiadające mieszkanie i utrzymanie poszukują odpowiednich mężczyzn w celu towarzyskim do lat 50. Zgłoszenia do Administracji Gońca pod „Marya i Helena”. 8472

ROZNE

Enkom samotny starszy człowiek z poleceniami potrzebny zaraz. Zgłosic się ul. Szpitalna 17, Kraków, stróżka wskaże od 1-3. 8621

Kresna tkackie, kilimkarskie dodatki poleca Czajkowski inż. włókiennik. Warszawa, Zielna 6. 8645

3 pokoje, przedpokój i kuchnia z elektrycz. łazienką w śródmieściu poszukuje zaraz. Zgłoszenia do Adm. Gońca pod „1,000.000”. 8703

Starszy medyk kawaler szuka pokoju osobnego tylko w śródmieściu. Czyszc obojętny. Zgłoszenia pisemne do administracji pisma pod „Pokoik”. 8687

Skradzione papiery wojskowe i książeczkę inwalidzką na nazwisko Knapczyk Franciszek lat 30, Oświęcin, które unieważnia się. 8641

Zgubiono papiery wojskowe na nazwisko Sekula Piotr nr. 1899 r. Ochodza p. Wielkie Drogi, które unieważnia się. 8640

Skradziono mi w pociągu książkę inwalidzką Nro 81606 na nazwisko Jana Zająca, którą unieważniam. 8653

Skradziono dokumenta wojskowe na nazwisko Górczynski Roman, ur. 1901 r. Wodna powiat Chrzanów, które unieważnia się. 8663

Zgubiono dokumenta wojskowe na nazwisko Wawrzyniec Kobiela, Wola Duchacka, ur. 1901, unieważniam. 8668

Zgubiłem dokumenta demobilizac. wystawione przez P. K. U. Stryj na imię Kazimierz Głab, które unieważnia się. 8660

Zgubiono papiery wojskowe na nazwisko Zadencki Jan ur. 1902 r., Skala pow. Olkusz, które unieważnia się. 8659

Zgubioną kartę powołania wystawioną przez P. K. U. na nazwisko Rams Antoni, unieważnia się. 8661

Zgubiono odroczenie na nazwisko Karol Bryl ur. 1902 w Jaworznie powiat Chrzanów, które unieważnia się. 8630

Zgubiono tymczasowe zwolnienie wojskowe na nazwisko Władysława Cholewy ur. 1899 w Kuźnicach Wielkich, powiat Wieliczka, unieważnia się. 8622

Zgubiłem papiery wojskowe na nazwisko Franciszka Meicherzyka z Polanki pow. Kraków, które unieważniam. 8636

WAŻNE DLA PAŃ!

ZAKŁAD KRAWIECTWA DAMSKIEGO
J. KALAFARSKIEGO
W KRAKOWIE, ULICA SZEWSKA 12
pierwszorzędnie wykonywa kostymany, płaszcze, spodnice, kostymany sportowe i t. d. 8483
Paniom przyjezdnym uwzględnienia.

Zamienię 2 pokoje z kuchnią

w Krzeszowicach na takież w Krakowie za dopłatą. Zgłoszenia Franciszek Kara w Krzeszowicach.

Samochód ciężarowy 5-tonowy, 45 HP., marki „Berna” prawie nowy, kardanowy, okazjlnie sprzeda PION. Lwów Lwowska 48. Tel. 576. 8643

Aptekom, Drogueryom

dostarcza Neo Fosfatynę Galena, Dom Agencyjno-Handlowy, Michał Nodzeński, Kraków, przedstawiciel na Małopolskę. 8254

NICI

korzystnie zakupuje się hurtownie w 8429
Wytwórni Nici — Poznań Św. Marcin 56. — Tel. 2031.

Nie mają więcej margo nego, gdy używają Neo-Fosfatynę Galena, Przedstawicielstwo na Małopolskę: Michał Nodzeński, Kraków, Krowoderska 1. 17.

Każdy kupiec

winien być na Targu Poznańskim 19-27 marca 1922.

CHARAKTERKI

zalety, wady, zdolności, przeznaczenie, jak postępować żeby osiągnąć powodzenie? Prześlijcie charakter pisma swój lub zainteresowanej osobie, zakomunikujcie imię, rok i miesiąc urodzenia, ile osób najbliższej rodziny: na tych danych otrzymacie od uczonego psychografologa Szyllera-Szkolnika, autora prac naukowych) listem poleconym naukową szczegółową analizę charakteru, określenie ważniejszych zdarzeń życiowych. Odpowiedzi na szczerze zadane pytania. Cenne wskazówki i rady. Praca naukowa p. Szyllera-Szkolnikaszaszczyconą mnóstwem odezów i podziękowań w poczytnych piśmach krajowych i zagranicznych. Analizę wysyła się po otrzymaniu 500 mk. Jeśli wziąć pod uwagę, że wykonanie analizy wymaga kilku godzin poważnej, nmysłowej pracy, koszty ogłoszeń, pocztowe itp., wyżej oznaczona suma nie może wydawać się zbyt wysoką. Dla badań osobistych przyjmuje od godz. 12-7. Nadzwyczaj ciekawej treści książki. Katalog ilustrowany darmo wysyła się. Na wysyłkę dołączyć znaczek pocztowy.

Adres: Psycho-Gratolog Szyllera-Szkolnik, Warszawa, Wydawnictwo Świt. Piłkna 25.

Kamieniczka piętrowa

z dużym oknem wystawowym w powiatowym mieście za 1,000.000 Mkp. Kamieniczka piętrowa w mieście prowincjonalnem z interesem za 1,000.000 Mkp., oraz wiele większych kamienic, hoteli, młynów, majątków, gospodarstw po przystępnych cenach poleca Tomasz Stapiński biuro komisowo, Wągrowiec, ul. Bydgoska 10 8453

Nawozy sztuczne

Superfosfaty mineralne i kostne. Mączkę kostną odklejającą i nieodklejającą. Tomasyne. Sole potasowe wysoko procentowe. Kainit. Wapno azotowe (azotniak). Wapno palone mielone. Głins nawozowy. Gwarancya za podaną zawartość. USPULUM najlepszą bajęc nasienną. Sól jadalną w topkach i mialką dostarcza ryento 8647

JOZEF KARRACH, Lwów, Kościuszki 18.

Dom murowany

piętrowy, zupełnie nowy, z 8 ubikacyami, w tem dobrze rentujący się sklep korzenny (drobny handel wina i piwa), masarnia, stajnia, 2 szopy i kawałek pola, z powodu wyjazdu zaraz do sprzedania. Cena według ugody. Stacja kolejowa w miejscu. Wiadomość: A. Gasidto, Dwory koło Oświęcimia. Za pośrednictwo nie płacę. 8637

GAZETA BANKOWA

Największe i najpoważniejsze polskie pismo ekonomiczne wychodzi 10 i 25 każdego miesiąca.

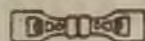
W Gazecie Bankowej pierwszorzędne powagi z zakresu ekonomii i finansowości omawiają wszystkie aktualne kwestye gospodarcze.

Prenumerata wynosi:

Całorocznie	4500 Mp.
Półrocznie	2250 Mp.
Kwartalnie	1150 Mp.
Zeszyt pojedynczy	200 Mp.

OGŁOSZENIA

w Gazecie Bankowej mają nadzwyczajną siłę reklamową ze względu na wielki nakład pisma i ogromną jego poczytność.

Redakcja: Lwów, ul. Akademicka 4.
Administracja: Lwów, ul. Podwale 3.
P. K. O. Nr. 149.980.

8611

Gospodynie postwachajcie powiny!
KUNEROL

pojawił się znown! Najlepszy, niezbędniejszy z tłuszczów roślin! Fabrykacya kunerola odbywa się pod ścisłym dozorem nadrabina p. S. B. Ehrenfelda w Matteredorfie.

Zastępswo na Małopolskę:
VORZIMMER, Kraków.

